

Prescripție specială. Suspendarea judecării

Cuprins pe materii: Drept penal. Partea generală. Cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării

Indice alfabetic: Drept penal

- *prescripție specială*

- *suspendarea judecării*

C. pen., art. 124

Potrivit art. 124 C. pen., referitor la prescripția specială, prescripția înlătură răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut în art. 122 din același cod este depășit cu încă jumătate. În cazul în care judecata a fost suspendată, în temeiul vechiului art. 303 alin. (6) C. proc. pen., pe perioada soluționării unei excepții de neconstituționalitate, dispozițiile art. 124 C. pen. sunt incidente, dacă termenul de prescripție prevăzut în art. 122 C. pen., la care se adaugă încă jumătate din durata acestuia și perioada suspendării judecării până la soluționarea excepției de neconstituționalitate, s-a împlinit.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 3473 din 6 octombrie 2010

I. Prin decizia nr. 1504 din 20 aprilie 2010 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, s-au admis recursurile declarate de procuror și părțile civile I.G. și I.A. împotriva sentinței nr. 97/F din 2 noiembrie 2009 a Curții de Apel Brașov, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, privind pe inculpații C.I. și R.G.

A fost casată sentința penală sus-menționată numai sub aspectul laturii civile, cu privire la rezolvarea acestora și a cheltuielilor judiciare.

Au fost respinse, ca nefondate, recursurile declarate de inculpații C.I. și R.G. împotriva sentinței penale sus-menționate.

S-a reținut că prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj au fost trimiși în judecată inculpații C.I. și R.G., subcomisar și, respectiv, comisar de poliție, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 249 alin. (1) C. pen.

Prin sentința penală nr. 23/F din 9 aprilie 2009, Curtea de Apel Brașov a dispus încetarea procesului penal față de inculpați, apreciind că în cauză a intervenit prescripția specială.

Înalta Curte de Casație și Justiție, prin decizia penală nr. 2530 din 1 iulie 2009, a admis recursurile declarate în cauză și, casând hotărârea pronunțată, a trimis cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.

S-a apreciat că, în mod greșit, s-a dispus încetarea procesului penal, întrucât a intervenit prescripția răspunderii penale în raport cu data comiterii faptelor, dar și că nu au fost aplicate corespunzător dispozițiile art. 128 alin. (2) C. pen. combinat cu art. 303 alin. (6) C. proc. pen., neluându-se în calcul perioada cât dosarul a fost trimis la Curtea Constituțională, astfel încât termenul de prescripție nu a fost împlinit la momentul soluționării recursurilor.

Urmare a rejudecării, Curtea de Apel Brașov, prin sentința penală nr. 97/F din 2 noiembrie 2009, în baza art. 249 alin. (1) C. pen., a condamnat inculpații R.G. și C.I. la pedeapsa de câte o lună închisoare; în baza art. 81 C.pen., a dispus suspendarea executării pedepselor aplicate inculpaților pe durata unui termen de încercare de 2 ani și o lună, stabilit în condițiile art. 82 C. pen.; în baza art. 1 din Legea nr. 543/2002, modificată prin O. U. G. nr. 18/2003, a constatat grațiate în întregime pedepsele de câte o lună închisoare aplicate inculpaților, iar în baza art. 120 alin. (2) C. pen., a redus durata termenului de încercare la 2 ani.

A respins ca nefondată acțiunea civilă promovată de partea civilă I.G.

În baza art. 193 C. proc. pen., a obligat inculpații R.G. și C.I., în solidar, la plata sumei de 6.703,56 lei, reprezentând cheltuielile judiciare efectuate de I.G.

Pe situația de fapt s-a reținut că, începând cu data de 15 februarie 2001, cei doi inculpați au efectuat acte de cercetare penală privind mai multe infracțiuni de furt din locuințe comise de D.I. și I.A. (parte vătămată I.G.), cauzele fiind finalizate, persoanele fiind judecate și condamnate definitiv pentru aceste infracțiuni.

Cu prilejul efectuării acestor acte de cercetare, s-a dispus efectuarea unei percheziții la domiciliul numitului I.A., astfel că la data de 5 martie 2001 cei doi inculpați au fost desemnați să coordoneze efectuarea percheziției domiciliare. Percheziția a fost efectuată împreună cu lucrătorii de poliție D.M., P.M. și P.V.

Cu această ocazie au fost ridicate un număr de 151 bunuri - bijuterii, ceasuri, parfumuri, articole de îmbrăcăminte, aparatură electronică - despre care se bănuia că provin din infracțiunile cercetate.

Percheziția a fost efectuată în două corpuri de clădire, primul corp, din care au fost ridicate aceste obiecte, fiind percheziționat de inculpați împreună cu persoanele menționate anterior.

Toți martorii audiați și care au participat la efectuarea percheziției au relatat că bunurile ridicate au fost consemnate în procesul-verbal care a fost citit și semnat de toți martorii, că bunurile au fost transportate cu mașina instituției la secția de poliție și depozitate în biroul lucrătorilor de poliție judiciară, deoarece la nivelul secției nu exista și nu există nici în prezent o cameră de corpuri delictive și că urmau să fie chemate părțile vătămate care să recunoască bunurile și să le fie restituite, precum și că o mare din parte din bunuri au fost restituite acestora.

Cu privire la modul de depozitare a bunurilor ridicate, martorii au relatat că exista un fișet metalic în biroul nr. 11, unde aveau biroul cei doi inculpați, împreună cu martorul M.H. și că în acest fișet se păstrau bunurile ridicate. Martorii au mai relatat că martorul M.H. s-a mutat în birou cu inculpații după plecarea martorului D.L., deoarece s-a decis ca ofițerii să stea într-un birou și, totodată, s-a încercat acreditarea ideii că bunurile care lipseau ar fi fost sustrase de martorul D.L.

Atât raportul Corpului de control, cât și depozitiile martorilor care au lucrat cu inculpații au relevat faptul că inculpații au depozitat bijuteriile într-o cutie, pe care o țineau în fișetul metalic, fișet folosit de inculpatul R.G. și că mai aveau cheia de la acest fișet M.H. și D.L., iar în încăperea respectivă aveau acces și alte persoane decât lucrătorii de poliție deși, tot în această încăpere, într-o zonă, erau ținute, pe jos, alte bunuri, de mărime mare, ce nu încăpeau în fișet - aparatură electronică, articole de îmbrăcăminte, parte dintre acestea fiind ridicate tot de la partea vătămată.

Activitatea de restituire a bunurilor către persoanele păgubite ca urmare a săvârșirii unor fapte de furt a fost coordonată tot de către inculpați, iar implicarea altor persoane în aceste activități

se realiza doar la dispoziția acestora și sub coordonarea lor. De asemenea, bijuteriile erau scoase și introduse în fișet doar de către unul din cei doi inculpați și au apărut neconcordanțe între modul de descriere al bunurilor în procesul-verbal întocmit la percheziție și dovada de restituire a bunurilor către partea vătămată, din cauză că lucrătorul care s-a ocupat de predarea bunurilor nu a avut acces la procesul-verbal de percheziție.

Astfel, cu prilejul inventarului întocmit la data de 6 septembrie 2001, după ce partea vătămată a formulat plângeri prin care a solicitat clarificarea situației bunurilor ridicate din locuința sa, nu s-au efectuat verificări între bunurile predate și cele rămase, ultimele fiind depuse într-o cutie în același fișet.

Inventarele ulterioare efectuate au relevat că din cele 151 de obiecte ridicate la percheziție au fost restituite persoanelor păgubite prin furturi un număr de 125, aspect reținut și în inventarul și actul de control efectuat de Corpul de control al ministrului de interne.

Mai mult, pentru alte 26 de obiecte (din care 11 erau bijuterii, ceasuri de mână) nu existau niciun fel de documente justificative care să ateste că au fost restituite.

De asemenea, alte 11 obiecte (tot bijuterii) nu au avut clarificată situația, în sensul că figurau predate unor părți vătămate, dar și părți vătămate I.G. și nu s-a putut stabili dacă acestea au fost restituite chiar către partea vătămată și dacă au fost aceleași cu cele ridicate la percheziție, din cauza modului diferit de descriere al acestora în documentele de predare, comparativ cu procesul-verbal de percheziție.

Urmare a demersurilor părții vătămate, prin sentința penală nr. 739/2003 a Tribunalului Cluj, s-a dispus restituirea către partea vătămată a bunurilor nerestituite și, în consecință, s-au restituit un număr de 5 bijuterii, a căror primire a fost inițial refuzată de aceasta, pe motiv că au suferit degradări, precum și un telefon de perete.

Celelalte bunuri reclamate de partea vătămată nu au fost găsite.

Împotriva acestei hotărâri au declarat recurs procurorul, părțile civile I.G. și I.A. și inculpații C.I. și R.G.

Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat fondate recursurile procurorului și ale părților civile și, ca nefondate, recursurile inculpaților pentru următoarele considerente:

Din actele și lucrările dosarului, analizând probatoriul administrat atât în faza urmăririi penale cât și al cercetării judecătorești, rezultă fără echivoc îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu, urmare a unei modalități defectuoase de efectuare a percheziției și, ulterior, de păstrare și restituire a bunurilor ridicate, contrar uzanțelor și obligațiilor regulamentare și, pe cale de consecință, vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 249 alin. (1) C. pen.

Totodată, urmare a activității inculpaților de manevrare culpabilă a obiectelor ridicate, dar și a neluării măsurilor legale de conservare a acestora, creând condițiile dispariției unei părți din bunurile ridicate, s-a creat un prejudiciu în patrimoniul părților civile.

În atare situație, s-a constatat cauzarea unei vătămări importante a intereselor legale ale părților civile și, în consecință, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursurile declarate de procuror și de părțile civile și a dispus obligarea în solidar a inculpaților și a fiecăruia în solidar cu partea responsabilă civilmente la plata despăgubirilor materiale și a dobânzii legale aferente până la plata efectivă a sumei datorate, precum și la plata cheltuielilor judiciare către părțile civile.

II. Împotriva acestei decizii penale au declarat contestație în anulare condamnării C.I. și R.G., între altele, în temeiul cazului de contestație în anulare prevăzut în art. 386 lit. c) C. proc. pen.

Cu referire la motivul de contestație în anulare, s-a arătat că termenul de prescripție era împlinit la momentul pronunțării deciziei din recurs, considerând că în cauză sunt incidente dispozițiile art. 11 pct. 2 lit. b) C. proc. pen. raportat la art. 10 alin. (1) lit. g) C. proc. pen. raportat la art. 122 alin. (1) lit. d) și art. 124 C. pen.

Prin încheierea de ședință din 9 iunie 2010, în temeiul dispozițiilor art. 391 alin. (2) C. proc. pen., a fost admisă în principiu contestația în anulare.

Examinând contestația în anulare pe fondul cazului de contestație invocat, decizia contestată, Înalta Curte de Casație și Justiție are în vedere că aceasta se privește ca nefondată și urmează a fi respinsă ca atare, în temeiul dispozițiilor art. 392 alin. (1) C. proc. pen.

Sub aspectul cazului de contestație în anulare întemeiat pe dispozițiile art. 386 lit. c) C. proc. pen., Înalta Curte de Casație și Justiție are în vedere nepertinența acestuia, întrucât prin decizia contestată nr. 1504 din 20 aprilie 2010, instanța de recurs a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a pronunțat asupra cauzei de încetare a procesului penal, prevăzută în art. 10 alin. (1) lit. g) teza a II-a C. proc. pen., statuând în mod legal și temeinic, printr-un examen complet și convingător al probelor existente în dosar, că în cauză nu a intervenit prescripția specială a răspunderii penale sub aspectul infracțiunii de neglijență în serviciu prevăzută în art. 249 alin. (1) C. pen. imputată fiecăruia dintre contestatarii condamnați.

Infracțiunea imputată, prevăzută în art. 249 alin. (1) C. pen., a fost comisă în perioada martie - aprilie 2001, deoarece atunci au fost încheiate actele de urmărire penală și din acel moment inculpații aveau obligația de predare a bunurilor la camera de corpuri delictive, astfel că infracțiunea s-a consumat și epuizat în data de 5 martie 2002, când au fost finalizate verificările efectuate de ofițeri din cadrul corpului de control al ministrului de interne și s-a întocmit raport scris la aceeași dată.

De la această dată certă la care s-a epuizat infracțiunea săvârșită de către contestatarii condamnați, și anume 5 martie 2002, se calculează termenul de prescripție specială prevăzută în art. 124 C. pen., deci care este în speță de 7 ani și 6 luni și care se finalizează la data de 5 septembrie 2009.

De la această ultimă dată menționată trebuie să fie adăugată perioada de 7 luni și 17 zile în care dosarul cauzei a fost înaintat și s-a aflat pe rolul Curții Constituționale în vederea soluționării unei excepții de neconstituționalitate pentru care s-a dispus sesizarea instanței de contencios constituțional în vederea soluționării acesteia.

După însumarea perioadei deja indicată, rezultă, fără echivoc, că termenul de prescripție s-ar fi împlinit la data de 22 aprilie 2010; or, decizia contestată a fost pronunțată la 20 aprilie 2010.

În consecință, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins, ca nefondată, contestația în anulare.

Notă: Prin Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, publicată în M. Of. nr. 672 din 4 octombrie 2010, art. 303 alin. (6) C. proc. pen. a fost abrogat.